

téri iskolában. Az érdekes festőművésznőnél máris több növendék jelentkezett fölvetelre.

* **Az Otthon szimfónikus hangversenye.** A Szegedi Tisztviselők Otthonának vigalmi-bizottsága, Hauser Rezső Sándor igazgatóval az élén, november ötödikén rendezi első szimfónikus hangversenyt, Nagy Aranka művész és a magyar királyi honvédszenekar közreműködésével. Előadásra kerül: Puccini „Pillangó-kisaszszony” nagy áriája, éneklő Nagy Aranka; Lortzing „Undine” nyitánya; Kun Rikárd „Ó” című műdala és Liszt „Hungaria”, szimfónikus költeménye. A zeneszámokat Fichtner Sándor karmester dirigálja. A hangverseny öt órakor kezdődik. Számozott jegyek november elsejétől, este hat és hét óra között, az Otthon titkári irodájában elővélthetők. Belépődíj tagoknak ötven, nem tagoknak nyolcvan fillér.

Románvilág Magyarcsanádon.

— Tüntetés a magyarok ellen. —

(Saját tudósítónktól.) Sajnálatos dolog, hogy ha a legmagyarabb és a legnagyobb alföldi városból, Szegedről, nyolcvan-száz kilométerre utazunk, már olyan szerbekre, vagy románokra akadunk, akik vagy nem tudnak magyarul beszélni, vagy nem akarnak. Sőt olyanokra is akadhatunk, akik határozottan tüntetnek a magyarok ellen. Ezen a héten Magyarcsanádon történtek olyan jelenetek, amelyek tulajdonképpen nem lényegesek, de figyelemreméltóak, még pedig azért, mert jellemzik a helyzetet. Magyarcsanád községnek csak a neve magyar, ellenben a községben uralkodó szellem teljesen román. Ha például Szegedről odatéved magyar átránduló, úgy érezheti, mintha nem is Magyarországon, mintha nem is Szeged közelében járna. Magyarcsanádon a héten ilyen esetek történtek:

Magyarcsanád községben, Pap János aradi görögkeleti román püspök jelenlétében, vasárnap templomszentelés volt, melyről annakidején mi is közöltünk tudósítást. De a jámbor egyházi ünnepély után olyasvalami is történt Magyarcsanádon, melyről nem beszélt az első jelentés. Az történt Magyarcsanádon, hogy néhány román tanító a templomszentelést követő mulatságon kifütyülte és durva szavakkal illette a magyar csárdást, mikor a cigányzenekar játszani kezdte és tüntetőleg otthagyták a báltermet. Az eset a maga mivoltában nem lenne oly komoly és nagyjelentőségű, ha nem lappangana mögötte a magyarság elleni izzó gyűlölet, mely csak a legelső alkalomra vár, hogy kitörjön.

A magyarcsanádi vasárnapi templom-szentelési ünnepségek befejezésével a románok koncertet rendeztek a Brindje-féle görögkeleti román iskolában. A hangversenyt Nestor Romulusz lelkész, Rajka Ignác és Brindje Evrem románfelekezeti tanítók kezdeményezték, még pedig teljesen román nemzeti színezettel. Nem tekintve, hogy még a meghívókat is román nyelven bocsátották ki, a koncert elejétől végig román énekekből és táncokból állott és egyetlen egy magyar szám sem fordult elő a programban, bizonyosságul annak, hogy a községnek csak a neve magyar, de lakói izzig-vérgig román-érzelműek. A koncerten a község és környékének román lakossága nagy számban vett részt és gyönyörködött a különféle román énekekben és táncokban.

Ezután kezdődött a botrány-bál. Egyre-másra húzta a cigányzenekar a román táncdarabokat, melyeknek hangjai mellett nagyokat kurjongatva roppta a kólót, meg egyéb román táncokat a mindjobban nekihevülő oláh nép. A mulatozók között azonban akadt végre egy ember, aki megunt a sok oláh táncot és magyar csárdást is szeretett volna hallani. Ez az egyetlen ember is szerb volt. Miladinó Vazulnak hívják. Odament a cigányokhoz és megkérte a primást, hogy játsszék valami magyar csárdást. A primás készséggel tett eleget a kérésnek és belekezdett magyar csárdásba. Alig fogott azonban a zenekar a muzsikálásba, mikor egyszerre zslvaj, kiáltozás keletkezett a bálteremben.

A bortól fölhevült oláhság zajos *abcugolásba* tört ki, trágár szidalmak hangzottak, végül éles füttyszóval adták tudomására a zenekarnak, hogy nem kell a csárdás.

Hogy a magyarellenes tüntetések rendezésében a román tanítóknak részük volt, kétségen felül áll, mert a botrány kitörésekor egyetlen lépést sem tettek a tüntetés lecsillapítására, holott ezt tőlük, mint a tömeg vezetőitől, méltán elvárhatta volna minden jóízű magyar, vagy nem magyar ember.

A botrányos mulatságon a két említett községbeli tanítón kívül több környékbeli román tanító is „aktív” részt vett, akiknek magyarellenes eljárására föl hívták már Csongrád vármegye királyi tanfelügyelőjének figyelmét.

Nem lesz érdektelen egy incidenst fölemlíteni, mely a vasárnapi ünnepségeken történt Magyarcsanádon. Németh Sándor battonyai apátplébános ugyanis a templomszentelést követő banketten tósztot mondott, melyben a románok magyarellenzését megdicsérte, a szlávok állítólagos magyarellenes viselkedése ellen pedig éles hangon kikelt. Ez a beszéd a csanádi hazafiás szerb lakosság között nagy elkeseredést szült, mert az apátplébános alaptalanul vádolta meg őket, kik mindenkor igaz magyaroknak vallották magukat.

A készfizetések ügye.

— Khuen-Héderváry Bécsben. —

(Saját tudósítónktól.) Hivatalosan megcáfolták több fővárosi lapnak azt a közlését, mintha a készfizetések tárgyalása alkalmával fölmerült ellentétek miatt a kabinet válság előtt állana. Egy szó sem igaz ezekből a hírekből, a valóság mindössze annyi, hogy a készfizetések budapesti tárgyalása megszakadt azért, mert a minisztertanács tagjai és az osztrák szakreferensek között a tanácskozások során eltérések mutatkoztak. Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök ma tényleg Bécsbe utazott, ahol előbb Bienerth báró osztrák pénzügyminiszterrel tárgyal és ha ez a pourparler eredménytelenül végződik, akkor audiencián jelenik meg a királynál, hogy az uralkodót tájékoztassa a készfizetésekről. A kormány határozott törekvése a készfizetések megvalósítása és a kabinet ehez való ragaszkodását az uralkodó előtt kifejezésre juttatja Khuen-Héderváry miniszterelnök, annál is inkább, mert ez a jogunk törvényben is biztosított és a trónbeszéd is ígéretet tett a készfizetések fölvetelére. A jelentés szerint a kormány az aranyakkal való fizetéseket záros határidőn belül kívánja behozni. Ha pedig Bienerth ebben a kérdésben továbbra is ragaszkodik a magyar kormányval szemben elfoglalt ellentétes álláspontjához, akkor a magyar miniszterelnök előterjesztést tesz a királynak, hogy Bienerth mondjon le.

Az osztrák álláspont.

A bécsi lapok mai számukban bőven foglaloznak a készfizetések válságával. Érdekes különösen a Zeit közleménye, mely többek közt ezeket mondja:

A készfizetések kérdésében igen nagy nehézségek merültek föl. A magyar kormány olyan formulákat akar elfogadtatni, mely dezuálja az osztrák kormány eddigi nyilatkozatait és az osztrák parlament állásfoglalását. Erre a Bienerth-kormány aligha lesz kapható. A korona, mely mint legfelsőbb fórum van hívva arra, hogy a vizsályt eldöntse, mindeddig nem volt rábirható, hogy elhagyva objektív álláspontját, egyik vagy másik kormány javára döntsön. Ilyen körülmények között a Khuen-kormány helyzete igen nehéz. Nehéz azért is, mert a katonai kérdésekben is nagy nehézségek mutatkoznak a Khuen-kormány törekvéseivel szemben. Azok a javaslatok, melyeket eddig a Khuen-kormány a katonai kérdések megoldására tett, Bécsben ellenzésre találtak. Mindazonáltal nem valószínű, hogyha a kormány lemond is, ez a lemondás valószínű válságot idézzon elő. A magyar kormány csak csörteti a kardot azért, hogy Bécsben követeléseinek érvényt szerezzen. Csak azért vetik föl a kabinet-kérdést, hogy minél erősebb kompromisszumot kapjon.

A Neue Freie Presse ma reggeli száma szintén arról ír, hogy a készfizetések kérdésén kívül a katonai ügyekben is nehézségek vannak. A magyar kormány azt véli, hogy a katonai kérdésekben csak akkor léphet föl sikerrel, ha a készfizetések ügyében kedvező eredménnyel léphet a nemzet elé.

Munkások tüntetése Szegeden.

— A központ küldötteinek megérkezése. —

(Saját tudósítónktól.) Ma este nyolc órakor végig a városban több ezer főre menő munkás-tömeg piros lámpionokkal, zene- és énekszóval vonult a szegedi pályaudvar elé, a szociáldemokrata párt budapesti központja kiküldöttei fogadtatására. A központ részéről Buchinger Manó párttitkár, Csizmadia Sándor, az Országos Földmunkás-Szövetség elnöke és Ormos Ede dr., a Népszava munkatársa érkeztek meg, az utközben hozzájuk csatlakozott vidéki küldöttekkel együtt. A tömeg lelkes hangulatban, forradalmi dalokat énekelve és az általános választói jogot éltetve, vonult a Munkás-Otthon elé, ahol Jócsák Kálmán, az alföldi párttitkár, üdvözölte a budapesti vendégeket. Buchinger Manó a központ üdvözlését tolmácsolta s nagy tetszéssel fogadott beszédében kifejtette a holnapi nagygyűlés történelmi jelentőségét, amelyet hivatva van az alföldi párttitkárság és alföldi pártszervezet útján a földmives munkásmozgalom új korszakát megteremtteni. Csak a tunya burzsoázia — ugymond — hirdeti, hogy ez a nép nyugodt. A magyar Alföld dolgozó népe ismeri az új kor eszméit, követeli jogait és ha mindenki más is igába hajtja nyakát és nyugodtan türi, hogy bőréből szíjjakat hasítsanak, a magyarországi szociáldemokrácia azzal a lelkesedéssel, amellyel a mai tüntetést is oly forróvá tette, kivívja a nép jogát a leggyalázatosabb politika országában is és kirántja ezt az országot a nyavalyák mocsarából a kultúra, a haladás országutjára.

Ezután Csizmadia Sándort kívánta hallani a főmeg, aki mindenekelőtt átadta az Országos Földmunkás-Szövetség üdvözlését s ezután ezt mondta:

— Az állomástól vezető uton két kép tárult elémbre: A lelkes forradalmi menet az egyik, a sötét ablakok sora a másik. Két különböző világ ez. Akik az ablakok mögött talán télnak, talán mosolyognak, azok a múlt világ emberei, mi pedig a jövőé. Ők jó polgárok, nem csatlakoznak hozzánk, nem akarnak harcolni, ők semmit sem akarnak, csak enni és emészteni. Igazuk van: ők nem közénk valók. Ez a világ, a jövő, csak akkor épül föl, ha ők kivesznek, kirotadnak. Mi nem önmagunkért küzdünk, hanem a jövő nemzedékért. Ha a munkásság megtartja lelkességét, akkor nincs is szükség lelkesedésre. A munkásság tartotta fenn a multat, a munkásság vivja ki a jövőt is.

A tüntető tömeg a beszéd után lelkes hangulatban, rendben eloszlott.

A cseh-német háborúság. Prágából jelentik: A cseh és német lapok a kiegyezési tárgyalás megakadásával foglalkoznak. A német táborban meg vannak győződve, hogy a hirtelen támadt nehézségeket nemcsak a cseh radikálisok okozták, hanem Kramarz is, aki valamennyi cseh pártban szította az ellenállást. A helyzet különösen azért rosszabbodott meg, mert már most a németeknél sem mutatkozik nagy hajlandóság a kompromisszum megkötésére. Meglehet azonban, hogy a most bekövetkezett szünet kissé le fogja lohasztani a harcias kedvet.

A horvátországi választás. Zágrábból jelentik: Ma tizenöt kerületben volt pótválasztás, amelynek eredménye csak a késő esti órákban lesz ismeretes. Az eddigi választási eredmény pártok szerint a következő: Megválasztottak huszonkilenc horvát-szerb koalíciópártit (köztük hat-nyolc kor-

